

การเปิดรับสื่อมวลชนแยกตามประเภทของสื่อกับจำนวนบุตรที่ต้องการ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 จากตารางที่ 6 ถึงตารางที่ 13 ตัวแปรอิสระ (independent variables) จะมีลักษณะเป็นตัวแปรที่ถูกสร้างขึ้นเป็นดัชนีตัวแทน (represent) แนวคิด (concept) ที่เรียกว่า "การเปิดรับสื่อมวลชน" ซึ่งได้มาจากการรวมกันของตัวแปรอิสระหลาย ๆ ตัวขึ้นเป็นดัชนีโดยเมื่อศึกษาหาความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม คือ จำนวนบุตรที่ต้องการสตรีแล้วทำให้ได้ภาพรวมและง่ายต่อการวิเคราะห์และสรุปผล

ในบทที่ 5 นี้จะเป็นการศึกษาแยกตัวแปรอิสระที่สำคัญออกเป็นตัวแปรเดี่ยว เพื่อจะชี้ให้เห็นอีกทีหนึ่งว่าตัวแปรอิสระดังกล่าวมีผลต่อความสัมพันธ์กับตัวแปรตามต่างกันหรือไม่อย่างไร อีกครั้งหนึ่ง พร้อมทั้งใช้ตัวแปรเงื่อนไข (conditioning variables) ลักษณะเดิมจากบทที่ 4 มาพิจารณาครั้งหนึ่ง แม้ว่าเราจะได้เสนอภาพรวมเป็นดัชนีมาแล้วก็ตาม

1. การฟังวิทยุ ในส่วนแรกนี้เป็นการศึกษาสื่อประเภทวิทยุ ซึ่งใช้ความถี่ในการเปิดรับวิทยุเป็นตัวแปรอิสระและจำนวนบุตรที่ต้องการเป็นตัวแปรตาม พร้อมกับตัวแปรเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และประชากร เพื่อศึกษาถึงความแตกต่างในรายละเอียด

จากตารางที่ 14 พบว่า ความถี่ของการเปิดรับสื่อมวลชนประเภทวิทยุจะมีความสัมพันธ์ในทางกลับกันกับจำนวนบุตรที่ต้องการ โดยสตรีที่มีความถี่ในการฟังวิทยุมากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.51 คน ในขณะที่สตรีที่มีการฟังวิทยุในความถี่ระดับปานกลาง และน้อย มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.60 คน และ 3.72 คน ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า ความถี่การฟังวิทยุมีความสัมพันธ์กับจำนวนบุตรที่ต้องการของสตรีพอสมควร ซึ่งเป็นเพราะว่าในปัจจุบันวิทยุเป็นสื่อมวลชนชนิดหนึ่งที่สามารถเข้าถึงและให้ข่าวสารบันเทิงต่าง ๆ ได้ดี ดังนั้นความแตกต่างของความถี่หรือการเปิดรับสื่อย่อมทำให้ความคิดเกี่ยวกับจำนวนบุตรที่ต้องการแตกต่างกันไปด้วยก็ได้

ตารางที่ 14 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามความดีของการฟังวิทยุ

ความดีการฟังวิทยุ	จำนวนบุตรที่ต้องการของสตรี	
มาก	3.51	(902)
ปานกลาง	3.60	(345)
น้อย	3.72	(852)
รวม	3.60	(2,099)

จากตารางที่ 15 เมื่อนำระดับการศึกษามาเป็นตัวแปรเงื่อนไข และการฟังวิทยุเป็นตัวแปรอิสระ พบว่า ในทุกระดับการศึกษาสตรีที่ฟังวิทยุมากจะมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่ฟังวิทยุน้อย เช่น ในกลุ่มสตรีที่ไม่ได้เรียน-ป.3 พบว่าสตรีที่ฟังวิทยุมากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 4.07 ในขณะที่สตรีที่ฟังวิทยุปานกลาง น้อย มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 4.05 คน และ 4.12 คน ตามลำดับ ในกลุ่มระดับการศึกษาอื่น ๆ ก็มีลักษณะในทำนองเดียวกัน ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าความดีของการฟังวิทยุยังคงมีผลต่อจำนวนบุตรที่ต้องการ เพราะจากตารางที่ 15 ถึงแม้สตรีที่มีระดับการศึกษาเดียวกัน แต่มีระดับความดีการฟังวิทยุแตกต่างกันก็ทำให้จำนวนบุตรที่ต้องการแตกต่างกันด้วยคือ สตรีที่มีความดีในการฟังวิทยุมากจะมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่มีความดีในการฟังวิทยุน้อย

ตารางที่ 15 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามความดีของการฟังวิทยุและระดับการศึกษา

ความดีการฟังวิทยุ	ระดับการศึกษา			
	ไม่ได้เรียน-ป.3	ป.4	ป.5 +	รวม
มาก	4.07 (224)	3.39 (632)	2.89 (45)	3.53 (901)
ปานกลาง	4.05 (104)	3.47 (232)	3.00 (8)	3.64 (344)
น้อย	4.12 (311)	3.52 (509)	2.52 (29)	3.70 (849)
รวม	4.09 (639)	3.45 (1,373)	2.77 (82)	3.62 (2,096)

ตารางที่ 16 ความแตกต่างของตัวแปรตาม คือ จำนวนบุตรที่ต้องการยังมีความสัมพันธ์ในทางกลับกันกับการพึงวิทย์ กล่าวคือ สตรีที่พึงวิทย์มากมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่พึงวิทย์น้อย จากตารางพบว่าเมื่อนำเอารายได้ของสามีมาเป็นตัวแปรควบคุมก็ยังคงพบเช่นเดียวกับข้างต้น เช่น ในกลุ่มสตรีที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อปี พบว่าสตรีที่พึงวิทย์มากมีบุตรที่ต้องการ 3.77 คน สำหรับผู้ที่พึงวิทย์ ปานกลาง และน้อย มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.74 คน และ 3.97 คน ตามลำดับ ซึ่งในกลุ่มรายได้อื่นก็พบในทำนองเดียวกัน

ตารางที่ 16 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามความถี่การพึงวิทย์และรายได้ของสามี

ความถี่การพึงวิทย์	ต่ำกว่า 5,000	รายได้ของสามี			รวม
		5,001-19,999	20,000+		
มาก	3.77 (247)	3.55 (288)	3.47 (190)	3.60 (725)	
ปานกลาง	3.74 (89)	3.51 (120)	3.76 (62)	3.64 (271)	
น้อย	3.97 (234)	3.77 (260)	3.70 (183)	3.82 (677)	
รวม	3.85 (570)	3.63 (668)	3.61 (435)	3.70 (1,673)	

จากตารางที่ 17 ก็ยังคงพบว่า ตัวแปรอิสระคือ การพึงวิทย์ยังมีความสัมพันธ์ในทางกลับกันกับจำนวนบุตรที่ต้องการ และเมื่อนำตัวแปรควบคุมลักษณะการทำงานในบ้านและนอกบ้านมาเป็นเงื่อนไขในการพิจารณา ก็พบว่าทั้งสตรีที่ทำงานในบ้านและนอกบ้าน สตรีที่พึงวิทย์มากจะมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่พึงวิทย์น้อย เช่น ในกลุ่มสตรีที่ทำงานในบ้าน พบว่าสตรีที่พึงวิทย์มากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.20 คน ในขณะที่สตรีที่พึงวิทย์ปานกลางและน้อย มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.25 และ 3.82 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 17 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามความถี่การพึงวิทย์
และสถานที่ทำงาน

ความถี่การพึงวิทย์	สถานที่ทำงาน		รวม	
	ในบ้าน	นอกบ้าน	รวม	
มาก	3.20 (45)	3.64 (623)	3.61	(668)
ปานกลาง	3.25 (16)	3.66 (250)	3.63	(266)
น้อย	3.82 (51)	3.84 (568)	3.84	(619)
รวม	3.49 (112)	3.74 (1,441)	3.71	(1,553)

ในตารางที่ 18 เมื่อนำเอาอายุของสตรีมาเป็นตัวแปรควบคุมก็ยังคงพบว่าจำนวนบุตรที่ต้องการยังมีความสัมพันธ์ในทางกลับกันกับการพึงวิทย์ กล่าวคือ สตรีที่พึงวิทย์มากจะมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่พึงวิทย์น้อย ดังเช่นในตารางที่ 18 พบว่าในเกือบทุกระดับอายุของสตรีพบว่า สตรีที่พึงวิทย์มากมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยที่สุด ดังเช่น ในกลุ่มสตรีที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี กลุ่มสตรีที่พึงวิทย์มากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 2.78 คน ในขณะที่สตรีที่พึงวิทย์ปานกลาง และน้อย มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.06 คน และ 2.88 คน ตามลำดับ ซึ่งอย่างไรก็ตามสตรีที่พึงวิทย์มากในทุกกลุ่มอายุของสตรีเป็นผู้ที่มีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยที่สุด

ตารางที่ 18 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามความถี่การพึงวิทย์และอายุของสตรี

ความถี่การพึงวิทย์	อายุของสตรี				รวม
	ต่ำกว่า 25 ปี	25 - 34 ปี	35 - 44 ปี	45 ปี+	
มาก	2.78 (148)	3.25 (253)	3.64 (231)	4.19 (269)	3.55 (901)
ปานกลาง	3.06 (53)	3.33 (93)	3.81 (93)	4.14 (102)	3.66 (341)
น้อย	2.88 (103)	3.30 (207)	3.72 (248)	4.32 (287)	3.72 (845)
รวม	2.88 (304)	3.28 (553)	3.70 (572)	4.42 (658)	3.64 (2,087)

จากตารางที่ 19 เมื่อควบคุมด้วยตัวแปรเกี่ยวกับอายุแรกสมรสก็ยังคงพบว่า สตรีที่พึ่งวิทยุมากยังมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่พึ่งวิทยุน้อย เช่นในกลุ่มสตรีที่อายุแรกสมรสต่ำกว่า 19 ปี มีการพึ่งวิทยุมากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.70 คน ในขณะที่สตรีที่พึ่งวิทยุปานกลางและน้อย มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.74 คน และ 3.90 คน ตามลำดับ ซึ่งในกลุ่มอายุแรกสมรสอื่น ๆ ก็คงพบว่ามีความสัมพันธ์ในทำนองเดียวกัน

อายุแรกสมรสของสตรีมากขึ้นกลับมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยลง เช่นในกลุ่มของสตรีที่พึ่งวิทยุมากสตรีที่มีอายุแรกสมรส 26 ปีขึ้นไป มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.11 คน ในขณะที่กลุ่มสตรีที่มีอายุแรกสมรส 23-25 ปี, 20-22 ปี และต่ำกว่า 19 ปี มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.38 คน, 3.56 คน และ 3.70 คน ตามลำดับ โดยอาจเป็นเหตุผลอย่างเดียวกันที่ว่าส่วนใหญ่สตรีที่มีอายุแรกสมรสมากมักคิดว่าตัวเองอายุมากแล้ว จึงมีความต้องการบุตรจำนวนน้อยกว่าสตรีที่มีอายุแรกสมรสน้อยกว่า

ตารางที่ 19 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามความถี่การพึ่งวิทยุอายุแรกสมรส

ความถี่การพึ่งวิทยุ	อายุแรกสมรสของสตรี				รวม
	ต่ำกว่า 19 ปี	20 - 22 ปี	23 - 25 ปี	26 ปี+	
มาก	3.70 (457)	3.46 (275)	3.38 (108)	3.11 (62)	3.55 (902)
ปานกลาง	3.74 (176)	3.73 (99)	3.50 (44)	2.91 (23)	3.65 (342)
น้อย	3.90 (441)	3.61 (260)	3.49 (91)	3.28 (54)	3.73 (846)
รวม	3.79 (1,074)	3.56 (634)	3.44 (243)	3.14 (139)	3.64 (2,090)

ในตารางที่ 20 เมื่อนำเอาจำนวนบุตรในปัจจุบันมาเป็นตัวแปรควบคุมก็พบว่า สตรีที่พึ่งวิทยุมากมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่พึ่งวิทยุน้อยเกือบทุกกลุ่ม เช่น ในกลุ่มสตรีที่มีจำนวนบุตรในปัจจุบัน 0-1 คน พบว่าสตรีที่พึ่งวิทยุมากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 2.68 คน และ สตรีที่พึ่งวิทยุปานกลาง และน้อย มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 2.90 คน และ 2.85 คน ตามลำดับ และเมื่อดูความสัมพันธ์พร้อมกันกับความถี่การพึ่งวิทยุกับจำนวนบุตรในปัจจุบัน พบว่า สตรีที่มีการพึ่งวิทยุมาก

และมีจำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบันมากจะมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่พึงวิทยุน้อยและจำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบันน้อย กล่าวคือ ในกลุ่มสตรีที่มีการพึงวิทยุน้อยมีบุตรในปัจจุบัน 6 คนขึ้นไป มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 4.25 คน ในขณะที่สตรีที่มีการพึงวิทยุน้อยมีจำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบัน 0-1 คน มีจำนวนบุตรที่ต้องการในปัจจุบัน 6 คนขึ้นไป ทุกกลุ่มของการพึงวิทยุน้อยบุตรที่ต้องการสูงในทุกกลุ่ม คือ ประมาณ 4 คน

ตารางที่ 20 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามความถี่การพึงวิทยุ และจำนวนบุตรที่มีชีวิตปัจจุบัน

ความถี่การพึงวิทยุ	จำนวนบุตรในปัจจุบัน				รวม
	0 - 1 คน	2 - 3 คน	4 - 5 คน	6 คน+	
มาก	2.68 (408)	3.23 (236)	3.72 (187)	4.25 (285)	3.54 (903)
ปานกลาง	2.90 (68)	3.29 (99)	3.71 (65)	4.30 (113)	3.62 (345)
น้อย	2.85 (145)	3.14 (196)	3.82 (165)	4.33 (345)	3.71 (851)
รวม	2.77 (408)	3.21 (531)	3.76 (417)	4.29 (743)	3.62 (2,099)

ในตารางที่ 21 เมื่อนำเอาทัศนคติการคุมกำเนิดมาเป็นตัวแปรควบคุม ก็ยังคงพบว่า สตรีที่พึงวิทยุน้อยมีบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่พึงวิทยุน้อย ดังเช่น ในกลุ่มสตรีที่ไม่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิด สตรีที่พึงวิทยุน้อยมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 4.19 คน ในขณะที่สตรีที่พึงวิทยุปานกลางและน้อย จะมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 4.72 และ 4.49 คน ตามลำดับ และในทำนองเดียวกันกับสตรีที่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิด พบว่า สตรีที่พึงวิทยุน้อยมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.42 คน และพึงวิทยุปานกลาง และน้อย มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.48 คน เท่านั้น

เมื่อพิจารณาจากความแตกต่างระหว่างการพึงวิทยุ เป็นตัวแปรอิสระและทัศนคติการคุมกำเนิด เป็นตัวแปรเงื่อนไขดังกล่าวพบว่า สตรีที่เปิดรับวิทยุน้อยมีทัศนคติเห็นด้วยกับการคุมกำเนิด มีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่เปิดรับวิทยุน้อย และไม่เห็นกับการคุมกำเนิด คือ 3.42 คน และ 4.49 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 21 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามความถี่การพึงวิหุ
และทัศนคติการคุมกำเนิด

ความถี่การพึงวิหุ	ทัศนคติการคุมกำเนิดของสตรี					
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย			
มาก	3.42	(770)	4.19	(94)	3.51	(864)
ปานกลาง	3.48	(291)	4.72	(40)	3.63	(331)
น้อย	3.48	(688)	4.49	(157)	3.68	(795)
รวม	3.45	(1,699)	4.43	(291)	3.60	(1,990)

2. การอ่านหนังสือพิมพ์ ในการศึกษาต่อไปนี้เป็นการศึกษาโดยใช้การอ่านหนังสือพิมพ์เป็นตัวแปรอิสระและจำนวนบุตรที่ต้องการเป็นตัวแปร ซึ่งจะศึกษาว่าตัวแปรอิสระมีผลทำให้ตัวแปรตามมีความแตกต่างกันอย่างไรและจำนำตัวแปรเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและประชากรมาพิจารณาด้วย เพื่อดูความแตกต่างในรายละเอียดต่อไป

ในตารางที่ 21 การอ่านหนังสือพิมพ์ทำให้จำนวนบุตรที่ต้องการของสตรีมีความแตกต่างกันพอสมควร กล่าวคือ สตรีที่มีการอ่านหนังสือพิมพ์มากจะมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.29 คน ในขณะที่สตรีที่มีการอ่านหนังสือพิมพ์น้อย มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.45 คน แต่ความสัมพันธ์นี้ไม่เป็นไปในทางเดียวกัน กล่าวคือ กลับพบว่าสตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์ปานกลาง กลับมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยที่สุดคือ 3.02 คน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ความถี่ของการอ่านหนังสือพิมพ์มากและปานกลางไม่มีความแตกต่างกันมาก โดยเฉพาะอาจจะขึ้นอยู่กับข่าวสารที่สตรีเลือกอ่าน และในขณะเดียวกันก็ขึ้นอยู่กับสตรีอาจจะมีการเปิดรับสื่อมวลชนชนิดอื่น ๆ ด้วย และอาจจะเป็นไปได้ว่า การอ่านหนังสือพิมพ์มากแต่ไม่ได้หมายความว่า สตรีเหล่านี้อ่านข่าวสารที่เกี่ยวกับประชากรหรือความรู้ในเรื่องการมีบุตร และทั้งนี้ก็อาจจะมียังปัจจัยอย่างอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องกับตัว เช่นปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และประชากร

ตารางที่ 22 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามความถี่การอ่านหนังสือพิมพ์ของสตรี

ความถี่การอ่านหนังสือพิมพ์	จำนวนบุตรที่ต้องการ
มาก	3.29 (80)
ปานกลาง	3.02 (89)
น้อย	3.45 (1,395)
รวม	3.42 (1,564)

จากการศึกษาที่ผ่านมาส่วนมากพบว่า ระดับการศึกษามักเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างในด้านต่าง ๆ เช่น ความทันสมัย-ทัศนคติต่าง ๆ เป็นต้น ในตารางที่ 23 กลับพบว่า สตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์น้อยก็มีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่ผ่านหนังสือพิมพ์มาก ดังนั้นอาจจะเป็นไปได้ว่าความถี่การอ่านหนังสือพิมพ์ไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนบุตรที่ต้องการ ดังเช่น สตรีที่มีระดับการศึกษา ป.4 สตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์มากมีบุตรที่ต้องการ 3.46 ในขณะที่สตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์ปานกลางและน้อย มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.10 คน และ 3.44 คน ตามลำดับ ในทำนองเดียวกับกลุ่มสตรีในกลุ่มระดับการศึกษาอื่น

อาจเป็นไปได้ว่าที่จำนวนบุตรที่ต้องการมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันกับจำนวนบุตรที่ต้องการ ทั้งนี้อาจจะขึ้นอยู่กับ การเลือกอ่านข่าวสารต่าง ๆ จากหนังสือพิมพ์ แต่ระดับการศึกษา ยังคงมีความสัมพันธ์ในทางกลับกันกับจำนวนบุตรที่ต้องการ กล่าวคือ สตรีที่มีระดับการศึกษาสูงขึ้น จะมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยลง ในทุกกลุ่มที่มีระดับของการอ่านหนังสือพิมพ์

ตารางที่ 23 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามความถี่การอ่านหนังสือพิมพ์และระดับการศึกษาของสตรี

ความถี่การอ่านหนังสือพิมพ์	ระดับการศึกษาของสตรี				รวม
	ไม่ได้เรียน - ป.3	ป. 4	ป. 5		
มาก	ก*	3.46 (46)	3.97 (31)	3.29 (80)	
ปานกลาง	3.83 (6)	3.10 (62)	2.57 (21)	3.02 (89)	
น้อย	3.71 (169)	3.44 (1,186)	2.77 (31)	3.46 (1,386)	
รวม	3.72 (178)	3.42 (1,294)	2.80 (83)	3.42 (1,555)	

ก* ตัวอย่างต่ำกว่า 5

ในตารางที่ 24 พบว่า เมื่อนำรายได้ของสามีเข้ามาเป็นตัวแปรควบคุมก็ยังคงพบว่า สตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์มากมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์น้อย เช่น ในกลุ่มสตรีที่มีรายได้สามี 5,001-19,999 บาทต่อปี สตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์มากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.00 คน ในขณะที่สตรีที่มีการอ่านหนังสือพิมพ์ปานกลางและน้อย มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.30 คน และ 3.50 คน ตามลำดับ แต่จำนวนบุตรที่ต้องการในกลุ่มสตรีที่มีรายได้สามี 20,000 บาทขึ้นไปต่อปี ค่อนข้างแปรปรวนเล็กน้อย แต่ก็ยังพบว่าสตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์มากมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์น้อย คือ 3.44 คน และ 3.51 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 24 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามความถี่การเปิดรับหนังสือพิมพ์และรายได้ของสามี

ความถี่การอ่านหนังสือพิมพ์	รายได้สามี			รวม
	ต่ำกว่า 5,000	5,0001 - 19,999	20,000+	
มาก	ก*	3.00 (7)	3.44 (54)	3.40 (62)
ปานกลาง	3.20 (10)	3.30 (23)	3.03 (32)	3.15 (65)
น้อย	3.57 (352)	3.50 (470)	3.51 (276)	3.52 (1,095)
รวม	3.56 (363)	3.48 (500)	3.46 (362)	3.50 (1,225)

ก* กลุ่มตัวอย่างต่ำกว่า 5

เมื่อนำสถานที่ทำงานของสตรีเข้ามาร่วมพิจารณาในตารางที่ 25 พบว่าจำนวนบุตรที่ต้องการค่อนข้างแปรปรวนไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ จากตารางที่ 25 พบว่ากลุ่มสตรีที่ทำงานนอกบ้าน สตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์มากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.29 คน แต่สตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์ปานกลางกลับมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยที่สุดคือ 3.15 คน และสตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์น้อยมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.54 แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มสตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์มากและอ่านหนังสือพิมพ์น้อย ก็ยังคงพบว่า กลุ่มสตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์มากยังคงมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์น้อย คือ 3.29 คน และ 3.54 คน ตามลำดับ

ในกลุ่มสตรีที่ทำงานในบ้านก็พบว่าจำนวนบุตรที่ต้องการของสตรีไม่เป็นไปในทางเดียวกัน กล่าวคือ สตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์มากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.67 และสตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์ปานกลางและน้อย มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.44 และ 3.46 คน ตามลำดับ ในกลุ่มสตรีที่ทำงานในบ้านนี้ กลับพบว่า สตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์มากกลับมีจำนวนบุตรที่ต้องการมากกว่าสตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์น้อย คือ 3.67 คน กับ 3.46 คน ตามลำดับ ซึ่งทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าถึงแม้สตรีผู้นั้นจะอ่านหนังสือพิมพ์น้อย แต่กลุ่มสตรีเหล่านี้ อาจจะมีฐานะทางเศรษฐกิจ และฐานะทางสังคมอื่น ๆ เช่น ระดับการศึกษาสูง จึงทำให้มีความต้องการจำนวนบุตรน้อยกว่า

ตารางที่ 25 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามความถี่การอ่านหนังสือพิมพ์ และสถานที่ทำงาน

ความถี่การอ่านหนังสือพิมพ์	สถานที่ทำงาน		รวม
	ในบ้าน	นอกบ้าน	
มาก	3.67 (12)	3.29 (17)	3.45 (29)
ปานกลาง	3.44 (9)	3.15 (34)	3.21 (43)
น้อย	3.46 (76)	3.54 (995)	3.53 (1,071)
รวม	3.48 (97)	3.52 (1,046)	3.52 (1,143)

สำหรับตัวแปรอายุของสตรีเมื่อนำเข้ามาศึกษาก็พบว่า ส่วนใหญ่แล้วในทุกกลุ่มอายุของสตรี สตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์มากจะเป็นผู้ที่มิ่าจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์น้อย โดยจาก ตารางที่ 26 พบว่า เช่น ในกลุ่มสตรีที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี สตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์มากจะมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 2.20 คน และสตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์ปานกลางและน้อย จะมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 2.59 คน และ 2.87 คน ตามลำดับ และยังคงพบว่าสตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์มากมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่า สตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์น้อย เช่น ในกลุ่มสตรีอายุ 25-34 ปี 35-44 ปี

จากตารางที่ 26 พบว่า สตรีที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี และมีการอ่านหนังสือพิมพ์มาก มีจำนวนบุตรที่ต้องการเพียง 2.20 คน ในขณะที่จำนวนบุตรที่ต้องการเพิ่มขึ้นเมื่ออายุมากขึ้น และ ความดีในการอ่านหนังสือพิมพ์น้อยลง เช่น สตรีที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป และมีความดีในการอ่าน หนังสือพิมพ์น้อยจะมีจำนวนบุตรที่ต้องการถึง 4.07 คน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสตรีที่อายุน้อยก็คือ คนรุ่นใหม่ที่มีความรู้และทัศนคติที่ทันสมัยขึ้น ประกอบกับการอ่านหนังสือพิมพ์มากขึ้นทำให้ความคิดต่าง ๆ ทันสมัย เพราะสามารถรับข่าวสารมากและกว้างขวางขึ้น

ตารางที่ 26 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามความถี่ของการอ่าน หนังสือพิมพ์และอายุของสตรี

ความถี่การอ่าน หนังสือพิมพ์	อายุของสตรี				รวม
	ต่ำกว่า 25 ปี	25 - 34 ปี	35 - 44 ปี	45 ปี+	
มาก	2.20 (10)	2.81 (21)	3.41 (29)	4.15 (20)	3.29 (80)
ปานกลาง	2.59 (22)	2.83 (23)	3.12 (25)	3.63 (19)	3.02 (89)
น้อย	2.87 (237)	3.21 (416)	3.60 (390)	4.07 (341)	3.47 (1,384)
รวม	2.83 (269)	3.18 (460)	3.56 (444)	4.05 (380)	3.44 (1,553)

ตารางที่ 27 ในทุกกลุ่มอายุแรกสมรสของสตรี พบว่า สตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์มาก ยังคงมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์น้อย เช่น กลุ่มสตรีที่อายุแรกสมรสต่ำกว่า 19 ปี สตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์มากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.50 คน ในขณะที่สตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์น้อยมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.59 คน ซึ่งในกลุ่มอายุแรกสมรสอื่น ๆ ก็มีลักษณะในทำนองเดียวกัน กล่าวคือ ในกลุ่มสตรีที่มีอายุแรกสมรส 20-22 ปี สตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์มากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.37 คน ส่วนสตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์น้อยมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.40 คน และ กลุ่มสตรีที่มีอายุแรกสมรส 23-25 ปี และ 26 ปีขึ้นไป ก็มีลักษณะในทำนองเดียวกัน

ยังพบว่าอายุแรกสมรสมีความสัมพันธ์ในทางกลับกันกับจำนวนบุตรที่ต้องการในทุกกลุ่มอายุแรกสมรสของสตรี กล่าวคือ สตรีที่มีอายุแรกสมรสน้อยคือ ต่ำกว่า 19 ปี จะมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.57 คน และสตรีที่มีอายุแรกสมรส 20-22 ปี 23-25 ปี และ 26 ปีขึ้นไป มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.38 คน 3.30 คน และ 3.00 คน ตามลำดับ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าสตรีที่ทำการสมรสเมื่ออายุมากมักคิดว่าตัวเองมีระยะเวลาสั้นที่จะให้กำเนิดและเลี้ยงดูบุตร จึงทำให้ความคิดในความต้องการบุตรน้อยกว่าสตรีที่มีอายุแรกสมรสน้อย

ตารางที่ 27 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามความถี่การอ่านหนังสือพิมพ์และอายุแรกสมรสของสตรี

ความถี่การอ่านหนังสือพิมพ์	อายุแรกสมรสของสตรี				รวม
	ต่ำกว่า 19 ปี	20 - 22 ปี	23 - 25 ปี	25 ปี+	
มาก	3.50 (26)	3.37 (30)	3.25 (12)	2.67 (12)	3.29 (80)
ปานกลาง	3.16 (37)	3.04 (25)	2.95 (21)	2.33 (6)	3.02 (89)
น้อย	3.59 (691)	3.40 (446)	3.35 (159)	3.09 (89)	3.47 (1,385)
รวม	3.57 (754)	3.38 (501)	3.30 (192)	3.00 (107)	3.44 (1,554)

สำหรับในตารางที่ 28 เมื่อพิจารณาการอ่านหนังสือพิมพ์กับจำนวนบุตรที่ต้องการ โดยมีจำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบันของสตรีเป็นตัวแปรควบคุมพบว่า ความสัมพันธ์ไม่เป็นไปในทางเดียวกัน มีความแปรปรวนพอสมควร กล่าวคือ พบว่าในกลุ่มสตรีที่มีจำนวนบุตรที่มีชีวิต 2-3 คน สตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์มากจะมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์น้อย คือ 2.75 คน กับ 3.13 คน ตามลำดับ แต่ในกลุ่มสตรีที่มีจำนวนบุตรในปัจจุบันอื่น ๆ ยังคงพบว่ามีความสัมพันธ์ไม่เป็นไปในทางเดียวกัน เช่น กลุ่มสตรีที่มีบุตรในปัจจุบัน 4-5 คน สตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์มากกลับมีบุตรที่ต้องการ 4.00 คน ในขณะที่สตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์น้อยมีบุตรที่ต้องการ 3.62 คน และยังคงพบความสัมพันธ์แบบนี้ในกลุ่มสตรีที่บุตรที่มีชีวิตในปัจจุบัน 0-1 คน และ 6 คน ขึ้นไป

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาความถี่ของการอ่านหนังสือพิมพ์และจำนวนบุตรที่ต้องการพบว่า ทุกระดับความถี่ของการอ่านหนังสือพิมพ์ค่อนข้างจะมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกัน กล่าวคือ ในทุกระดับของการอ่านหนังสือพิมพ์จำนวนบุตรที่ต้องการของสตรีที่จะมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกับจำนวนบุตรในปัจจุบัน ซึ่งส่วนใหญ่อาจจะเป็นเพราะว่าสตรีมักจะตอบจำนวนบุตรที่ต้องการไปในทิศทางเดียวกับจำนวนบุตรที่มีอยู่จริงในปัจจุบันมากกว่าจะคิดถึงปัจจัยอื่น ดังนั้นจำนวนบุตรที่ต้องการยังคงปรากฏว่าอยู่ในทิศทางเดียวกับจำนวนบุตรในปัจจุบัน

ตารางที่ 28 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามความถี่การอ่านหนังสือพิมพ์และจำนวนบุตรปัจจุบัน

ความถี่การอ่านหนังสือพิมพ์	จำนวนบุตรปัจจุบัน						รวม
	0 - 1 คน	2 - 3 คน	4 - 5 คน	6 คน+			
มาก	2.78 (18)	2.75 (32)	4.00 (16)	4.31 (16)	3.29	(80)	
ปานกลาง	2.45 (33)	3.05 (22)	3.59 (17)	3.53 (17)	3.02	(89)	
น้อย	2.76 (302)	3.13 (384)	3.62 (280)	4.13 (426)	3.45	(1,392)	
รวม	2.73 (353)	3.10 (438)	3.64 (311)	4.13 (456)	3.42	(1,561)	

ในตารางที่ 29 พบว่าในกลุ่มสตรีที่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิด สตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์มากจะมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.15 คน ในขณะที่สตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์น้อยมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.34 คน แต่ในกลุ่มสตรีที่ไม่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิดกลับพบความสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน กล่าวคือในกลุ่มสตรีที่ไม่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิด และอ่านหนังสือพิมพ์มากกลับมีจำนวนบุตรที่ต้องการมากกว่าสตรีที่อ่านหนังสือพิมพ์น้อย คือ 5.20 คน และ 4.18 คน ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่าสตรีที่ไม่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิดจะมีจำนวนบุตรที่ต้องการมากกว่าสตรีที่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิด กล่าวคือ สตรีที่ไม่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิดจะมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 4.17 คน และสตรีที่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิดมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.31 คน และไม่ว่าสตรีในกลุ่มนี้จะการอ่านหนังสือพิมพ์ในระดับใดก็พบว่า สตรีที่ไม่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิดจะมีจำนวนบุตรที่ต้องการที่ต้องการมากกว่าสตรีที่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิด ซึ่งทัศนคติเกี่ยวกับการคุมกำเนิด มีความสัมพันธ์กันอย่างชัดเจนกับจำนวนบุตรที่ต้องการมากกว่าการอ่านหนังสือพิมพ์

ตารางที่ 29 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามความถี่การเปิดรับหนังสือพิมพ์และทัศนคติการคุมกำเนิด

ความถี่การอ่านหนังสือพิมพ์	ทัศนคติการคุมกำเนิด				รวม	
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย			
มาก	3.15	(72)	5.20	(5)	3.29	(77)
ปานกลาง	2.97	(79)	3.50	(8)	3.02	(87)
น้อย	3.34	(1,179)	4.18	(159)	3.44	(1,338)
รวม	3.31	(1,330)	4.17	(172)	3.41	(1,502)

3. การดูโทรทัศน์ ในส่วนต่อไปนี้จะใช้ความถี่ในการดูโทรทัศน์ของสตรีในครัวเรือนเพื่อดูความแตกต่างกับครัวเรือนอื่น คือ จำนวนบุตรที่ต้องการโดยศึกษาว่าหากครัวเรือนเปลี่ยนไปครัวเรือนจะเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร พร้อมกับนำครัวเรือนทางเศรษฐกิจ สังคม และประชากรเป็นครัวเรือนอื่นเพื่อความแตกต่างให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ตารางที่ 30 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม คือ จำนวนบุตรที่ต้องการไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ สตรีที่มีการดูโทรทัศน์มากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.51 คน ในขณะที่สตรีที่ดูโทรทัศน์น้อยมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 13.20 คน แต่อย่างไรก็ตาม กลับพบว่า สตรีที่มีความถี่ในการดูโทรทัศน์ปานกลางกลับมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยที่สุด คือ 2.90 คน ซึ่งเช่นเดียวกับตารางที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรที่ต้องการอ่านหนังสือพิมพ์ที่ผ่านมา

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจจะขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีก เช่น ปัจจัยทางฐานะ เศรษฐกิจ สังคม และที่สำคัญคือ เนื้อหาของข่าวสารบันเทิงต่าง ๆ ที่สตรีเหล่านี้เปิดรับจากการชมโทรทัศน์ว่ามีความสัมพันธ์ต่อความคิดเกี่ยวกับประชากรมากน้อยเท่าไร

ตารางที่ 30 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามความถี่การดูโทรทัศน์ของสตรี

ความถี่การดูโทรทัศน์	จำนวนบุตรที่ต้องการ	
มาก	3.51	(136)
ปานกลาง	2.90	(42)
น้อย	3.20	(117)
รวม	3.30	(295)

ตารางที่ 31 เมื่อนำระดับการศึกษามาเป็นตัวแปรควบคุมพบว่า ในแต่ละระดับการศึกษาของสตรีค่อนข้างมีความแปรปรวนระหว่างการดูโทรทัศน์กับจำนวนบุตรที่ต้องการ กล่าวคือมีเพียงกลุ่มสตรีที่มีระดับการศึกษา ป.5 ขึ้นไป ที่มีการดูโทรทัศน์มากจะมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่ดูโทรทัศน์น้อย กล่าวคือ มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.00 คน และ 2.80 คน ตามลำดับ แต่ในกลุ่มระดับการศึกษามีจำนวนบุตรที่ต้องการในทางกลับกันคือ ผู้ที่มีจำนวนบุตรต้องการมากกลับเป็นผู้ที่ดูโทรทัศน์ เช่นในกลุ่ม ป.4 พบว่าสตรีที่ดูโทรทัศน์มากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.67 คน และสตรีที่ดูโทรทัศน์มากกลับมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.82 คน

แต่ในทุกระดับของการดูโทรทัศน์พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ในทางกลับกันกับจำนวนบุตรที่ต้องการ เช่น ในกลุ่มผู้ดูโทรทัศน์น้อยไม่ได้เรียน-ป.3 จะมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.32 คน และสตรีที่เรียน ป.4 และ ป.5 ขึ้นไป มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.22 คน และ 2.80 คน ตามลำดับ และในกลุ่มที่มีระดับการดูโทรทัศน์อื่น ๆ ก็มีลักษณะในทำนองเดียวกัน ดังนั้นพบว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ค่อนข้างชัดเจนกับจำนวนบุตรที่ต้องการว่าการดูโทรทัศน์กับจำนวนบุตรที่ต้องการ

ตารางที่ 31 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามการเปิดดูโทรทัศน์ และระดับการศึกษา

ความถี่การดูโทรทัศน์	ระดับการศึกษาของสตรี				รวม
	ไม่ได้เรียน-ป.3	ป.4	ป.5 *		
มาก	3.62 (2)	3.67 (88)	3.00 (25)	3.54 (134)	
ปานกลาง	ก*	3.21 (24)	2.40 (15)	2.90 (42)	
น้อย	3.32 (19)	3.22 (88)	2.80 (10)	3.20 (117)	
รวม	3.44 (43)	3.41 (200)	2.78 (50)	3.31 (293)	

ก* กลุ่มตัวอย่างต่ำกว่า 5

ในตารางที่ 32 เมื่อนำระดับรายได้ของสามีมาเป็นตัวแปรควบคุมก็พบว่า ในแต่ละกลุ่มระดับรายได้ ก็พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการดูโทรทัศน์กับจำนวนบุตรที่ต้องการไม่เป็นไปในทางเดียวกันทุกกลุ่ม กล่าวคือ สตรีที่ดูโทรทัศน์มากมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อย เป็นสตรีในกลุ่มรายได้ 5,001-19,999 บาทต่อปี คือ สตรีที่ดูโทรทัศน์มากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.48 คน ในขณะที่สตรีที่ดูโทรทัศน์น้อยมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.72 คน แต่ในกลุ่มรายได้อื่น ๆ เช่น กลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อปี และ สูงกว่า 20,000 บาทต่อปี สตรีที่ดูโทรทัศน์มากกลับมีจำนวนบุตร

ที่ต้องการมากกว่าสตรีที่ดูโทรทัศน์น้อย เช่น ในกลุ่มสตรีที่มีรายได้ 20,000 บาทขึ้นไปค้พบว่ามีสตรีที่ดูโทรทัศน์มากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.45 คน ในขณะที่สตรีที่ดูโทรทัศน์น้อยมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.35 คน

ตารางที่ 32 จำนวนบุตรที่ต้องการจำแนกตามการเปิดรับโทรทัศน์และรายได้ของสามี

ความถี่การดูโทรทัศน์	รายได้ของสามี				รวม	
	ต่ำกว่า 5,000	5,001-19,999	20,000			
มาก	4.50 (8)	3.48 (29)	3.45 (71)	3.54 (108)		
ปานกลาง		3.00 (7)	3.21 (24)	3.16 (31)		
น้อย	3.08 (12)	3.72 (29)	3.35 (48)	3.44 (89)		
รวม	3.65 (20)	3.54 (65)	3.38 (143)	3.45 (228)		

ก* กลุ่มตัวอย่างต่ำกว่า 5

ตารางที่ 33 เมื่อนำตัวแปรลักษณะการทำงานของสตรีมาเป็นตัวแปรควบคุมก็พบว่าการดูโทรทัศน์กลับมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกับจำนวนบุตรที่ต้องการ กล่าวคือ ทั้งกลุ่มสตรีที่ทำงานในบ้านและนอกบ้าน พบว่า สตรีที่ดูโทรทัศน์มากกลับมีจำนวนบุตรที่ต้องการมากกว่าสตรีที่ดูโทรทัศน์น้อย เช่น สตรีที่ทำงานในบ้านที่ดูโทรทัศน์มาก มีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.61 คน ในขณะที่สตรีที่ดูโทรทัศน์น้อยกลับมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.42 คน

ตารางที่ 33 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามความถี่การดูโทรทัศน์
และสถานที่ทำงาน

ความถี่การดูโทรทัศน์	สถานที่ทำงาน		นอกบ้าน		รวม	
	ในบ้าน					
มาก	3.74 (23)		3.61 (99)		3.65 (72)	
ปานกลาง	3.40 (5)		3.18 (11)		3.25 (16)	
น้อย	3.62 (13)		3.42 (59)		3.46 (72)	
รวม	3.66 (41)		3.48 (119)		3.52 (160)	

ตารางที่ 34 เมื่อนำอายุของสตรีมาพิจารณาแล้วยังคงพบว่า ในแต่ละกลุ่มอายุของสตรี ส่วนใหญ่พบว่า สตรีที่ดูโทรทัศน์มากกลับมีจำนวนบุตรที่ต้องการมากกว่าสตรีที่ดูโทรทัศน์น้อย กล่าวคือ ในกลุ่มสตรีที่อายุต่ำกว่า 25 ปี พบว่าสตรีดูโทรทัศน์มากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 2.79 คน ซึ่งมากกว่าสตรีที่ดูโทรทัศน์น้อย ซึ่งมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 2.22 คน ซึ่งยังคงพบความสัมพันธ์ในทำนองเดียวกันในกลุ่มสตรีที่อายุ 25-34 ปี

แต่ในสตรีกลุ่มอายุ 35-44 ปี และ 45 ปีขึ้นไป พบว่าสตรีดูโทรทัศน์มากมีจำนวนบุตรน้อยกว่าสตรีที่ดูโทรทัศน์น้อย เช่น ในกลุ่มของสตรีอายุ 35-44 ปี สตรีที่ดูโทรทัศน์มากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.52 คน และสตรีที่ดูโทรทัศน์น้อยมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.82 คน

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์การดูโทรทัศน์และอายุของสตรีเป็นคู่แปรผันกัน พบว่า สตรีที่มีความถี่การดูโทรทัศน์น้อยและอายุมากคือ 45 ปีขึ้นไป จะมีจำนวนบุตรที่ต้องการมากที่สุดคือ 4.20 คน ในขณะที่จำนวนบุตรที่ต้องการน้อยที่สุดตกอยู่ในกลุ่มสตรีที่อายุน้อยที่สุดคือ ต่ำกว่า 25 ปี และดูโทรทัศน์ปานกลางมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 2.20 คน เพราะฉะนั้นหากพิจารณาในแง่นี้ก็พบว่า

ทั้งความถี่การดูโทรทัศน์และอายุของสตรีมีความสัมพันธ์ร่วมกันต่อจำนวนบุตรที่ต้องการของสตรี ดังเช่นสตรีที่อายุน้อยซึ่งจัดว่าเป็นคนรุ่นใหม่ เมื่อได้รับข่าวสารจากการดูโทรทัศน์มากขึ้นก็จะทำให้ ยิ่งมีความทันสมัยและรับรู้ข่าวสารมากขึ้น และมีทัศนคติทันสมัยยิ่งขึ้น

ตารางที่ 34 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามความถี่การดูโทรทัศน์และอายุของสตรี

ความถี่การดูโทรทัศน์	อายุของสตรี				รวม
	ต่ำกว่า 25 ปี	25 - 34 ปี	35 - 44 ปี	45 ปี+	
มาก	2.79 (14)	3.08 (37)	3.52 (41)	4.15 (40)	3.51 (136)
ปานกลาง	2.20 (5)	2.33 (12)	3.27 (15)	3.56 (9)	2.93 (41)
น้อย	2.22 (18)	2.67 (40)	3.8 (29)	4.20 (30)	3.20 (117)
รวม	2.43 (37)	2.80 (89)	3.47 (88)	4.10 (80)	3.31 (294)

ในตารางที่ 35 พบว่าในทุกกลุ่มอายุแรกสมรสของสตรีความสัมพันธ์ของการดูโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์ในทางกลับกันกับจำนวนบุตรที่ต้องการ กล่าวคือ ไม่ว่าสตรีจะอยู่ในกลุ่มอายุแรกสมรสใด สตรีที่ดูโทรทัศน์มากจะมีจำนวนบุตรที่ต้องการน้อยกว่าสตรีที่ดูโทรทัศน์น้อย เช่น ในกลุ่มสตรีที่มีอายุแรกสมรสต่ำกว่า 19 ปี สตรีที่ดูโทรทัศน์มากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.74 คน และสตรีที่ดูโทรทัศน์น้อยมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.22 คน ความสัมพันธ์ลักษณะพบในเกือบทุกกลุ่มอายุแรกสมรสของสตรี

ตารางที่ 35 : จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามความถี่การดูโทรทัศน์ และอายุแรกสมรสของสตรี

ความถี่การดูโทรทัศน์	อายุแรกสมรสของสตรี					รวม
	ต่ำกว่า 19 ปี	20 - 22 ปี	23 - 25 ปี	26 ปี+		
มาก	3.74 (46)	3.62 (55)	3.08 (24)	2.78 (9)	3.51 (134)	
ปานกลาง	3.50 (12)	2.36 (11)	3.20 (10)	2.44 (9)	2.90 (42)	
น้อย	3.22 (51)	3.17 (36)	3.30 (20)	3.00 (10)	3.20 (117)	
รวม	3.47 (109)	2.32 (102)	3.19 (54)	2.75 (28)	3.30 (293)	

ในตารางที่ 36 เมื่อนำจำนวนบุตรในปัจจุบันมาเป็นตัวแปรอีกตัวหนึ่งพบว่าในทุกกลุ่มของจำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบันพบว่า ความสัมพันธ์ของการดูโทรทัศน์กับจำนวนบุตรที่ต้องการเป็นไปในทางเดียวกัน กล่าวคือ สตรีที่ดูโทรทัศน์มากกลับมีจำนวนบุตรที่ต้องการมากกว่าสตรีที่ดูโทรทัศน์น้อย เช่น ในสตรีกลุ่มสตรีที่มีจำนวนบุตรในปัจจุบัน 0-1 คน สตรีที่ดูโทรทัศน์มากมีจำนวนบุตรที่ต้องการมากที่สุดคือ 2.65 คน ในขณะที่สตรีที่ดูโทรทัศน์น้อยกลับมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 2.29 คน ความสัมพันธ์ลักษณะนี้ก็พบในกลุ่มสตรีที่มีจำนวนบุตรในปัจจุบันอื่น ๆ ด้วย คือ สตรีที่ดูโทรทัศน์มากกลับมีจำนวนบุตรที่ต้องการมากกว่าสตรีที่ดูโทรทัศน์น้อย

ตารางที่ 36 จำนวนบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยของสตรีจำแนกตามความถี่การดู
โทรทัศน์และจำนวนบุตรในปัจจุบัน

การดูโทรทัศน์	จำนวนบุตรในปัจจุบัน				
	0 - 1 คน	2 - 3 คน	4 - 5 คน	6 คน+	รวม
มาก	2.65 (26)	3.02 (51)	4.00 (22)	4.51 (37)	3.51 (136)
ปานกลาง	2.23 (13)	2.47 (15)	4.00 (7)	4.00 (7)	2.90 (42)
น้อย	2.29 (28)	2.75 (32)	3.96 (25)	3.87 (32)	3.20 (117)
รวม	2.42 (67)	2.85 (98)	3.98 (54)	4.18 (76)	3.30 (295)

ตารางที่ 37 พบว่าในกลุ่มสตรีที่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิดและไม่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิด สตรีที่ดูโทรทัศน์มาก ยังคงมีจำนวนบุตรที่ต้องการมากกว่าสตรีที่ดูโทรทัศน์น้อย เช่น ในกลุ่มสตรีที่มีทัศนคติเห็นด้วยกับการคุมกำเนิดพบว่า สตรีที่ดูโทรทัศน์มากมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.39 คน ในขณะที่สตรีที่ดูโทรทัศน์น้อยกลับมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 3.06 คน ความสัมพันธ์ลักษณะนี้ก็พบในกลุ่มสตรีที่ไม่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิด

แต่ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติการคุมกำเนิดกับจำนวนบุตรที่ต้องการมีความสัมพันธ์ค่อนข้างชัดเจน กล่าวคือ สตรีที่ไม่เห็นด้วยจะมีจำนวนบุตรที่ต้องการ 4.38 คน และสตรีที่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิดจะมีบุตรที่ต้องการ 3.19 คน

ตารางที่ 37 จำนวนบุตรที่ต้องการจำแนกตามความถี่การดูโทรทัศน์และทัศนคติ
การคุมกำเนิด

ความถี่การดูโทรทัศน์	ทัศนคติการคุมกำเนิด					
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย			
มาก	3.39	(122)	4.55	(11)	3.49	(133)
ปานกลาง	2.92	(38)	ก*		2.88	(40)
น้อย	3.06	(105)	4.64	(11)	3.21	(116)
รวม	3.19	(105)	4.38	(24)	3.29	(289)

ก* กลุ่มตัวอย่างต่ำกว่า 5

โดยสรุปแล้ว ตัวแปรการดูโทรทัศน์และตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้าง
ทำให้ตัวแปรตามคือ จำนวนบุตรที่ต้องการมีความสัมพันธ์ค่อนข้างแปรปรวน และความสัมพันธ์ของ
ตัวแปรต่าง ๆ ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งอาจจะเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ ซึ่งจะกล่าวใน
บทสรุปต่อไป.